

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

838

Vragen van de leden **Dittrich** en **Lambrechts** (beiden D66) aan de ministers voor Vreemdelingenzaken en Integratie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het mogelijk vergaren van inlichtingen bij asielzoekers ten behoeve van de AIVD*. (Ingezonden 5 december 2003)

1
Kent u de publicatie van onderzoeksbureau Jansen en Jansen «Misleidende methode»¹, waarin beschreven wordt dat de AIVD aan geselecteerde asielzoekers informatie vraagt en daarbij in elk geval de suggestie wekt dat door medewerking een verblijfsvergunning kan worden verkregen? Wat is daarop uw reactie?

2
Hoe verhouden de bevindingen van onderzoeksbureau Jansen en Jansen zich tot de richtlijn van minister Dales uit 1992, waarin het de AIVD niet is toegestaan rond het vergaren van inlichtingen bij asielzoekers beloftes cq. suggesties aangaande een te verlenen verblijfsvergunning te doen?

3
Hoe werkt de in vraag 2 vermelde richtlijn in de praktijk? Aan hoeveel asielzoekers is in ruil voor de informatie die zij aan of ten behoeve van de AIVD verstrekten, sinds 1992 een verblijfsvergunning gegeven?

Kunt u een overzicht hiervan aan de Kamer verstrekken?

4
Hoe beoordeelt u de opmerking dat er asielzoekers zijn aan wie niet eens verteld wordt dat zij met iemand van de AIVD praten, terwijl hen om allerlei informatie wordt gevraagd?² Acht u een dergelijke gang van zaken toelaatbaar?

5
Hoeveel asielzoekers hebben aan de AIVD informatie verstrekt, maar hebben vervolgens van de IND of de rechter een negatieve beslissing op hun asielverzoek gekregen? Hoeveel van hen hebben van u alsnog een verblijfsvergunning gekregen, ondanks een eerdere negatieve beslissing?

6
Welke dilemma's komen de AIVD en de IND tegen wanneer asielzoekers wordt gevraagd aan de AIVD informatie te verstrekken? Is er aanleiding om de praktijk te veranderen?

7
Bent u bereid een commissie in te stellen die van te voren toetst of het contact dat een asielzoeker met de AIVD heeft, hem niet in een afhankelijke positie brengt in zijn relatie tot de IND en die toeziet op de inhoud van die contacten?

¹ 24 november jl., ISBN 90 67 28 162 X

² AVRO, 1opdeMiddag, 3 december jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Verdonk** (Vreemdelingenzaken en Integratie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (Ontvangen 17 februari 2004), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 559, vergaderjaar 2003–2004

1
Ja, de publicatie is mij bekend. De beweringen en suggesties in bedoelde publicatie onderschrijf ik echter niet. Overigens hebben mij geen klachten bereikt.

2
De in 1992 door minister Dales gepubliceerde beleidslijn verwoordt (onder meer) dat de AIVD uitsluitend op basis van vrijwilligheid met de asielzoekers spreekt, dat daarbij aan asielzoekers geen positieve of negatieve sancties in het vooruitzicht worden gesteld en dat de AIVD niet kan beslissen over de toekenning van een verblijfstitel. De beweringen en suggesties in de publicatie van het onderzoeksbureau Jansen en Jansen – waarin wordt beweerd dat de AIVD zich niet aan genoemde beleidslijn houdt – onderschrijf ik niet, zoals ik al in het antwoord van vraag 1 heb aangegeven.

3
Ingevolge artikel 17 van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 mag de AIVD zich tot een ieder

richten om informatie. Degene tot wie de AIVD zich wendt is niet verplicht aan het verzoek om informatie te voldoen. Dit geldt evenzeer voor asielzoekers, hetgeen aan hen telkenmale bekend wordt gemaakt. Voor de omgang met asielzoekers geldt nog onverkort hetgeen, op verzoek van de toenmalige staatssecretaris van Justitie in 1995, aan uw Kamer is gerapporteerd (Kamerstuk 23 900, VII, nr. 28). Het behoeft geen nader betoog dat de AIVD zich houdt aan deze beleidslijn waarin (zoals ook in het antwoord op vraag 2 is weergegeven) is verwoord dat aan asielzoekers geen positieve of negatieve sancties in het vooruitzicht worden gesteld, ook niet in de vorm van een verblijfsvergunning. Reeds hierom kan ik u geen overzicht verstrekken.

4

De ambtenaar van de AIVD legitimeert zich, in het geval hij aan een asielzoeker om informatie verzoekt, zo snel als mogelijk. Het in de publicatie «Misleidende methode» gesuggereerde – dat de AIVD-ambtenaar zich niet zou legitimeren – deel ik niet.

5

Over de frequentie van contacten van de AIVD met asielzoekers, hetgeen als operationele aangelegenheid van de AIVD wordt beschouwd, kan ik publiekelijk geen mededelingen doen. Over operationele aangelegenheden wordt de commissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten geïnformeerd. Voor wat betreft het tweede deel van uw vraag meld ik u dat er noch door de AIVD, noch door toedoen van de AIVD, verblijfsvergunningen aan asielzoekers worden verstrekt.

6

Gelet op de zorgvuldigheid die de AIVD, mede in verband met de kwetsbare situatie van de bevraagde personen, telkenmale betracht bij contacten met asielzoekers doen zich hier geen dilemma's voor.

7

Gezien de voorgaande antwoorden acht ik het instellen van een dergelijke commissie volstrekt overbodig.